

Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő
Móczy A.
CORY
Sancsi

On. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényesek bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Bjelgorod körzetében és Oreltől délre

Súlyos páncélos ütközetekben áttörték a Szovjet állásrendszerét

Négyháznál több szovjet páncélos pusztult el — Változatlan heveséggel tombol a légi csata is — Német cáfolat a krétai patraszállásra vonatkozó hírekre — Berlin az „idegháborúról”

Giraud megkezdte tanácskozásait Roosevelttel

„Első front?”
Pavolini természetesen óvja a közvéleményt az ellenkező végtől is: „Nem szabad lebecsülnünk saját védelmi és támadó lehetőségeinket sem. Az ellenfél vállalkozása során más helyzetet fog találni, mint annak idején Észak-Afrikában. Még az olasz szigeteken is más a helyzet, mint az északafrikai hadszíntereken volt, ha megfontoljuk az ott összevont erőket”.

Fejtegetésai során a volt olasz sajtóminiszter abból a már ismert felfogásból kiindulva, hogy különbség van a partraszállás, a behatolás és az előzónés között — annak a véleményének ad kifejezést, hogy a partraszállás elképzelhető, a behatolás azonban gyakorlatilag megvalósíthatatlannak fog bizonyulni, nem is beszélve az előzónésről. „Ez esetben — írja — az angolszászok nem áldozhatnak fel idegen népeket, hanem saját vérével kell megfizetni vállalkozásukat. Ez esetben nem második front felállításáról van szó, hanem egy hadszíntér felállításáról, amely Sztalin felfogása szerint az a célt szolgálja, hogy „első front” legyen.

Az olasz szigetek
Ugyanebben a témakörben mozogva a Popolo di Roma című olasz lap meg-

indokolja, miért valószínűbb a nagy olasz földközi-tengeri szigetek megtámadása minden más vállalkozásnál. „Az északabbra fekvő tengerpart megtámadásának valószínűsége már csak azért is csekély — írja a római lap — mert az invázió szintere aligha lehet háromszáz kilométernél tovább a kiindulási támaszpontoktól. Nagyobb távolság esetén ugyanis a vadászvédelem kérdésessé válnék és ezzel tulságos veszéllyel kellene számolnia a megrohanásban résztvevő angolszász hajóhadnak”. A Popolo di Roma szerint, ha sikerülne is a nagyobb olasz szigetek elfoglalása, még nem jelentené a második európai arcvonal megnyitását, mert az csak a szárazföldön végrehajtott nagyarányú partraszállás révén valósulhatna meg.

„Idegháború”

A hadművelleti feszültség jelei az angolszászok oldalán is felismerhetőek. Csak a minap ismertettük — az NST. jelentése nyomán — az ismert brit katonai szakértőnek, az egyébként mindig borulatónak beállított Liddel Hartnak a Daily Mail-ben megjelent fejtegetéseit az invázió készlekedésének okáról. Más angolszász sajtóhangokból az derül ki, nem számítanak arra, hogy a légi háború egymagában alkalmas a há-

boru sorsának eldöntésére. A brit propaganda a legkülönbözőbb szempontokból foglalkozik az „európai vár” elleni készülődésekkel. Mac Donald kanadai főbiztos Ottawában például — svájci lapértésülések szerint — a következőket mondotta: „Ha a támadás megindul Európára ellen, — ami bizonyára nem fog már sokáig késlekedni — nem egyetlen ponton meginduló vállalkozásból fog állani. Először valószínűleg tapogatózások és nagyobb felderítések lesznek, mégpedig aligha azon a helyen, ahol a szövetségesek majd döntő támadásra indulnak”. Más angolszász nyilatkozatokból egyes megfigyelők arra következtettek, hogy a szövetséges katonai készülődések sulya a Földközi-tenger keleti térségére tolódott, tehát alighanem a Balkán kerül a figyelem előterébe. Érdekes, hogy Róma erre a feltételezésre azonnal válaszolt s „elterelési sakkmozásnak” minősítette az ily híreket, melyekből — mint a Messaggero írta — „nem lehet következtetni; a Földközi-tenger középső részén esetleg beálló enyhülésre”. Valóban az a benyomás, hogy az angolszász hírvetés tudatosan több pontra irányítja a figyelmet s ilyenformán is az „idegháborút” kívánja fokozni.

(—r)

Jelentéseink a harcokokról

Erdei és helység-harcokban áttörték a Szovjet mélyen tagozott állásrendszerét

Berlin. A német vezér főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcokban Bjelgorod körzetében és Oreltől délre tegnap súlyos páncélos csatákra került sor, amelyek folyamán a német haderő csapatai, a légvédelmi tüzérség és a légi harcok, valamint közelharc; repülőkötelkei, 400-nál több szovjet páncélos pusztítottak el. A Szovjet mélyen tagozott állásrendszerét több erdei és helység-harcban áttörték. A német haderő támadási műveleteit harci és közelharc; repülőgéprajok támogatták, melyek az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak emberben, nehéz fegyverekben és mozgó hadianyagban egyaránt. A keleti arcvonal közepes szakaszának harci területe fölött heves légi harcokban és a légharítás működése következtében 193 szovjet repülőgépet semmisítették meg.

Strassl törzsörömester, egy vadászvezető pilótája, három nap alatt 25 légi győzelmet aratott. 13 német repülőgép nem tért vissza. A légi erők éjszakai támadásai az ellenség csapatszállításai, vasúti összekötő vonalai és utánpótlási támaszpontjai ellen irányultak a harci terület mélységében.

A keleti arcvonal többi szakaszáról említésre méltó harci eseményeket nem jelentettek.

Szicília partvidéke fölött német és olasz légvédelmi erők 16 angol és észak-

amerikai, nagyjából több motoros repülőgépet semmisítették meg. Az Atlanti-óceán fölött és a La Manche-csatorna partjainál tovább; 4 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Néhány ellenséges repülőgép éjszakai zavaró támadásainál, melyeket a nyugatnémetországi határvidék ellen intéztek, egyes bombákat dobtak le a nélkül azonban, hogy említésre méltó károk keletkeztek volna.

AZ OLASZ HADJELENTÉS
Róma (Stefani.). Az 1139-es olasz hadijelentés:

Olasz torpedóvető repülőgépek a tu-

Az államvezető napiparancsa
București. (Kador). Antonescu Ion tábornagy-államvezető a következő napiparancsot adta ki: „A brailai Dorobanti-erzed 1943 február hónapjában a Novorosszjszk-környéki partraszállás alkalmával különösen kitüntette magát. Négy nap és négy éjszaka tartó véres harcok után, amelyekben a számbeli fölényben lévő ellenséggel szemben néhány körülkerített egység ellenállott, a vitéz erzed-

Egymásnak ellentmondó hírek keringenek az invázióról

Berlin. (Rador). A földközi-tengeri helyzettel kapcsolatban a német fővárosban a következő részleteket közölték:

Az angol-amerikai légi erőknek Szicília ellen folyó rendkívül veszteséggel járó hadműveletei, a szövetségesek főhadiszállását

niszi partvidéket támadva, 2 gőzös, oly súlyosan eltaláltak, hogy elsüllyedő sülk biztosra vehető. Az angolszász légi erők támadta Trapanit, Porto Empedocle és Cataniát. A lakosságnak ki sebb veszteségei voltak, épületekben jelentéktelen károk keletkeztek. A földlégelhárító ütegek 14 repülőgépet lelőttek, melyek közül három Trapani, négyet Porto Empedocle és hetet Catania felett semmisítették meg. A tengely vadászpilótái légi harcokban Szicília felett öt angolszász repülőgépet lelőttek.

annak a kijelentésére készítették, hogy a sziget katonai helyzete olyan, hogy semlegesítésének pillanata közel van. A kijelentés szerint Trapani kikötői berendezéseit a levegőbe röpítették, majd hozzátették, hogy rövidesen sor kerül Marsala berendezéseire s

A keleti hadihelyzetet a Bjelgorod körzetében és Oreltől délre folyó nagy páncélos csaták jellemzik, a főszereplő alakulatok itt ki- írja a DNB. egyik tudósítója. Berlinen rámutatnak a harcok súlyosságára, megjegyzik azonban, hogy a nagy offenzíva megindulásáról szóló híresztések koraiak. Meg kell várni, miként fejlődik a pillanatnyi helyzet, vajjon a német hadvezetés a jól kiépített állások megtartására törekszik továbbra, vagy a hadigépezet továbbhajtására zárja el magát. Az a támadás, melyet Bjelgorod körzetében néhány nappal felött német részről kezdtek, időbelileg orlózott, helyi jellegű volt, a német arcvonal kiigazítására és előnyösebb állások elfoglalására irányult. Semmi- pésem volt oly támadás megkezdéséről szó, mely a Moszkva felé való elő- rőrsre irányult volna. A nagy páncélos légi csatát a várakozó szovjet ellen- támadások idézték elő. A Szovjet hatal- as erők és nagy tartalékokat vonult- ott fel a vetett harcra ezen a szaka- zon, ami a németek kemény visszavá- rását eredményezte. Ilyenformán döntő arcvonalak kellett ebben a térségben ki- jelődniök s nem önként elhatározott támadások alakultak ki. A német élvonal hatalmas lendülettel folytatja táma- tázásait s mint a legújabb jelentésekből látniuk, a Szovjet mélyen tagozott állás- rendszerét több ütközetben áttörték, — állapítják meg Berlinben.

Háborus vonatkozásban figyelmet érdemelt a Rador berlini jelentése, mely a németek által összeállított angolszász szemle nyomán fényt vet arra, mily kritérium az Európa ellen tervezett invázióról szóló hírvetés. Az „idegháború” ok, egymásnak ellentmondó feltétele- zésekre vagy találgatásra is alkalmat ad az invázió helyét és időpontját illetően. Berlinben hangoztatják, hogy az „ideg- háború” főcélját — az ékverést a ten- gelyhatalmak közé — az ellenséges propaganda nem érte el.

Partraszállás

— Elérkezett az invázió előestéje, — zzel a megállapítással kezdődik Pavolini volt olasz sajtóminiszter egyik leg- főbbi cikke a Messaggeróban. — A cikk, nyitása tekintetében, felülmul minden eddig megjelent olyan sajtó- közlemény, amely az angol-amerikai artraszállással foglalkozott, — han- szotatja a Transkontinent Press római tudósítója. — Pavolini jozan tárgya- lóssággal megállapítja, hogy a Rómába érkezés értesülések szerint az ellensé- ges artraszállási kísérlet közelinek, sőt közvetlenül küszöbönállónak tekintendő. — Az a tudat, hogy a harc bármely pillan- tában fellángolhat, megfosztja a kü- zöbönálló angolszász vállalkozást a leglepetés jellegétől. Az ellenfél par- traszállási eszközeit Európának mind z öt oly pontjával szemben összevonta melyekben a földérsz előzónés elmé- leg lehetséges lenne. Ez az öt pont — avolini egy előbbi megállapítása sze- nt a következő: 1. Olaszország, az olasz szigetek és a francia tengerpart. 2. A Balkán és a Földközi-tenger keleti ártécsoportjai. 3. A Fekete-tenger partvidéke. 4. Az Atlanti-óceán partja. Norvégia.

Az Olaszország ellen összpontosított légi támadásokból Pavolini arra követez- tet, hogy a legsúlyosabb támadás a Földközi-tenger keleti ártécsoportjai ellen készül. A cikkíró megismétli az a figyelmeztetést, hogy „nem lenne reális annak, hogy ebben a pillan- tban lebecsüljük az ellenfél támadó ere- jét. Az ellenfél, mikelvt kezdményez, minden rendelkezésre álló eszközzel a legsúlyosabb csapást igyekszik majd

Messina kikötője képtelen lesz arra, hogy a kifűzött élt szolgálja.

A teljességgel kitalált állítások, a feltételek és híresztelések a „papir invázió”-ba sorozhatók, amit az angol-amerikai propaganda Moszkvának a második arconval felállítás tekintetében hozzá intézett körlemére válasznak szánt.

„MOSZKVA ELEGEDETLEN”

A német fővárosban utálnak a Washington Star című lap cikkére, amely megállapítja, hogy az invázió elhalasztása miatt Moszkva felette elégedetlen. A Times Magazine című hetilap szerint Moszkva az angol-amerikaiak által eddig hozott intézkedéseket nem tekinti megfelelő kárpótlásnak.

Másrésről — folytatják Berlinben — az utóbbi tizenöt nap propaganda-forgatagára vetett pillantás megengedi, hogy egészen érdekes következtetéseket szűrjünk le.

MIKOR?

Az invázió időpontját illetően, a vélemények teljesen eltérők. Amíg a Tass-ügynökség newyorki irodája június 23-án azzal vitasztalta Moszkvát, hogy a második arcon-

A Balkánon? Nyugaton?

„Világoffenzíva” híre közli a Reuter Washingtonból, amelynek első szakasza a Földközi-tenger szigeteire terjedne ki. De lehetséges lenne egy balkáni invázió is, az itálival egyidőben, ami kedvező visszhangra találna Törökországban. Lehetséges lenne, hogy egyidőben nyugaton is támadást indítsanak.

A newyorki katonai szakértő, Hanson, a napján néhány helyen tartja alkalmasnak az inváziót, ezt a véleményt vallja a volt angol hadügyminiszter, Horo B. B. is. az argentinai Bazon című lapban, Ciklében emlékeztet az olasz és az adriai partok jól védettségére. Amal zárja fejtegetését, hogy még jelentős idő telik el addig, amíg az invázió valóssággá válnak.

ELLENTMONDÓ VELEMÉNYEK

A Reuter kijelenti, hogy a szövetségesek parancsainak 15 napos tanácskozása után

Az invázió nehézségei

A híreszteléseknek ezen özőnéhez nehéz volna hozzáadni azt a sok véleménynyilvánítást, amely az invázió nehézségeit tárgyalja.

Am Evening Standard a német háborus erőfeszítéssel kapcsolatban mondja, hogy a történelemben még nem láttak olyan légi bejáratot, mint a szervezés, mind a kőképesség tekintetében, mint amilyen a németeké.

Hasonlóan nyilatkozik lord Milne, amikor emlékeztet Dunkerque és Dieppere, amely mutatja, hogy mi vár a partraszállókra. Hanson amerikai katonai szakértő kiemeli, hogy az ellenségnek megvan a belső vonalak előnye, valamint általában minden más előnye.

Liddle Hart kapitány a Daily Mailban kiemeli, hogy az Eszaki-Afrika történelmi szemben, ahol a szövetségesek számbeli fölényüknél fogva előnyben voltak, a következő invázióknál ez fordítva lesz.

A New York Post a légihaderőt tartja döntőnek. Cyrill Falls kijelenti, hogy Angliában hamis reményeket táplálnak a légitámadások eredményeit tekintetében. a háború befejezését illetően.

„AZ ÉKVERESI KISERLET HAJÓTÖRÉST SZENVEDETT”

Ebben a gondolatmenetben szükséges idézni a munkabeszűntések, szabotázscselekmények és az éhség okozta felkelések híreit a tengely országokban, valamint azokat a szenzációhajszó híreket, amelyeket a titkos fegyverekről, repülőgépekről, a tengely és a tengelyhez tartozó országok összeomlásáról költenek — hangzik a berlini jelentés.

A katonai helyzet állását tekintve, biztosnak látszik, hogy a tengelyhatalmak táborában ebben a hírverési tultengésben nem az erő és az önbizalom jelét látja, hanem inkább annak az igazságnak a bizonyítékát, amely a német hallgatás taktikáját jellemzi az ellenséges hírterjesztés lázával szemben.

Ugyanakkor hajótörést szenvedett az a kísérlet is, hogy bizonyos rejtett hírek szándékos terjesztésével éket verjenek a tengelyhatalmai közé.

CAPOLAT A KRÉTAI PARTASZÁLLÁS RÓL TERJESZTETT HÍREKRE

Berlin. (Europapress.) Azokat a szövetséges forrásból származó hí-

nal megteremtése küszöbön áll. addig a Stockholms Tidningen svéd lap úgy értesül Washingtonból, hogy erre nézve semmi nagyobb méretű hadműveletet nem terveznek. Az angoloknak és amerikaiaknak még az előtt kell megégyezniük Moszkvával Európa jövőjét illetően, mielőtt magukra vennék az invázió kockázatát.

Ward Price a Daily Mail június 30-i számában azt írja, hogy előbb a Führernek kell a Szovjetre esapást mérnie, ugyanekkor pedig a Tass-ügynökség newyorki irodája annak a nézetének ad kifejezést, hogy az invázióknak 1944-re történő elhalasztása a tunizai győzelem értékének elvesztését jelenti.

HOL?

Még ellentmondóbbak a felfogások az invázió helyére nézve.

Cole légi marsall szerint a partraszállás a francia partokon valószínű, addig egy Londonból származó amerikai hír azt állítja, hogy a német megszálló csapatok Finnország déli partjain várják az inváziót, hogy Norvégiát elvágják Oroszországtól és Svédországba való szökések százairól beszélnek.

Itália megrohanása pillanatnyilag valószínűtlen, az Aftonbladet londoni levelezője viszont Olaszország megtámadásában látja az invázió első célpontját, melyről az angol-amerikaiak nyilvánosan beszélnek.

Június 20-án az Observer úgy számítgatja, hogy a balkáni invázióknak van a legnagyobb esélye a sikerre. Ugyaneznap a Reuter kijelenti, hogy a támadás Dodekanézoszán kezdődik. Az angol tájékoztató miniszter ugyancsak a fentiekkel egy napon, titoktartás mellett közölte a sajtóval, hogy az első támadás célpontja Szicília lesz.

A Reuter Washingtonból úgy értesül, hogy a támadás a Balkán ellen irányul és ez egy franciaországi partraszállással egyidőben történik. Június 24-én az United Press és Ward Price kijelenti, hogy Németországnak könnyebb egy inváziót keresztül vinnie, mint az ellenségeinek.

reket, melyek szerint Kréta szigetén egy szövetséges parancsnokság partraszállási akciót hajtott végre, berlini katonai körök kegyen azzal cáfolták meg, hogy csak egy szabotázscselekményről van szó. Néhány szövetséges járőr ugyan partra tettek, ez azonban korántsem nevezhető hadműveletnek. Legjobb esetben is csak összefüggéstelen akcióról lehetne beszélni, — mondják Berlinben.

Róma. (Rador.) Az elmúlt öt nap alatt a német és cslaz légerő, valamint a légelhárító útegek a földközi-tengeri

A politikai arcvonal

Giraud első megbeszélése Roosevelttel

Amszterdam. (DNB.) Giraud tábornok megérkezett Washingtonba és látogatást tett Roosevelt elnökkel. Az elnökkel folytatott megbeszélésen — mint a brit hírközvetítő szolgálat jelenti — Leahy tengernagy, az Egyesült Államok volt vichy nagykövete is részt vett.

DE GAULLE ELMOZDITTATTA TISZTISÉGÉBŐL BERGERET TÁBORNOKOT IS

Amszterdam. (DNB.) A brit hírközvetítő szolgálat jelenti, hogy a francia szakadárak algiri bizottsága meg-

Berlin véleménye Sikorszki halálának körülményeiről

Berlin. (Rador.) A brit sajtónak az a hiábavaló kísérlete, hogy Angliának Sikorszki halálában való bűnösségét halála körülményeiben való bűnösségét tagadja, berlini politikai körökben élénk visszhangra talált. Az angol lapok tájékoztatásukban a legkülönbözőbb dolgokat találják ki, hogy ezzel mutassák sajnálatukat a történetek felett.

Ezekkel kapcsolatban berlini politikai körökben hangsúlyozzák azt, az egyes angol lapokban megjelent hírt, amely szerint Gibraltáron egy bolsevikki ügynököt letartóztattak. Ilyen formán a brit sajtó azt hiszi, hogy a bolsevistákat bekeverheti az ügybe, azt állítván, hogy

A népiség értéke

A gyümölcsfa részei szerves összefüggésben vannak egymással. Sem a gyökérnek, sem a törzsnek, sem az ágaknak nincs céljuk és élelehetőségük egymástól elszakítva.

A nemzet fájában mindenik osztálynak megvan a maga külön, sajátos rendeltetése, de a szerves összefüggése is, amely megszakadás esetén a nemzetnek is, de az egyes osztályoknak is mérhetetlen károkat okoz.

A gyökér a nép. Ez a társadalmi réteg szívja a gyökérhez hasonló pontossággal és hűséggel az élelelet az őstalajból, ez teszi lehetővé a nemzet fája életét, virágzását és gyümölcs-termését a maga kemény, hűláfátlan, de nélkülözhetetlen erőfeszítéseivel.

Ha a gyökér egészséges, akkor a fa élelelehetősége biztosítva van. Törzsét megsérthetik, ágait megtéphetik, gyümölcseit elpusztíthatják. A egészséges gyökér tovább dolgozik, a sebek behégednek, a fa kijúval, a gyümölcstermés megindul. De ha beteg a gyökér és bajai vannak, akkor dédelgetheted a fát, szépítheted és dícsértheted a gyümölcsét, dícsékedés csak hamar semmivé lesz, fád kidől és tüzre vetheted az egészet.

A gyökér tragédiája, hogy a föld alatt van. Felületes szemlélő csak a törzset, koronát nézi s a gyümölcsöt magasztalja. Az igazi gazda tudja, hogy az igazi érték mégis a gyökér, ha

szerényen elrejtőzve él is a földben, s ha sárban, szennyben, trágyában nyulnak is ágazatai.

A nép, mint gyökér, a nemzet alapja. S amilyen mérvű a társadalmi osztályoknak a néptől való elszakadása és elkülönülése, olyan mértékben erőtlenedik és értéktelenedik valamennyi.

A magyar műveltség a legutóbbi időleg mostoha viszonyban élt a népi műveltséggel (mert a népek is megvan a maga, a miénktől különböző műveltség) s ennek következménye egy aránylag vérszegény és sok tekintetben elmaradott élet lett. Milyhelyt azonban összekötésbe jutott a népi örökkel, tagadhatatlan megújulás, izmosodás és színvonalemelkedés következett be. (Utaljunk arra, hogy a népi forrásból fejlődött vj magyar zene világviszonylatban is első helyre emelkedett, míg azelőtt szármalmas utánzó művészetként vergődött?) S ez természetes is. A nép magába gyűjti a nemzet minden értékét.

A társadalmi osztályoknak egyre nagyobb mértékben kell rábenedniük arra az igazságra, hogy saját beteljesedésük csak a népi műveltségben következhet be. Mert a szőlővessző csak a tőkében való együttélése esetén teremheti meg a várva várt gyümölcsöt.

KISS BÉLA

hadszíntéren 238 angol és amerikai repülőgépet lőttek le, melyek nagy részben többmotoros bombavetők voltak.

EDEN A JAPAN VESZÉLYRŐL

Amszterdam. (DNB.) A brit hírközvetítő szolgálat jelenti:

Eden angol külügyminiszter kijelentette, hogy Angliának feiadata a Csungking-Kinát fenyegető japán veszély elhárítása. Hozzátette még, hogy nem ringatja magát ábrándokban az elhárítandó nehézségek tekintetében. A közlekedési utvonalak helyreállítása a leg-sürgősebb a szövetségesek számára, Angliának azt az elhatározását azonban, hogy segítséget nyújtson Csangkaiseknek, a fizikai lehetőségek még korlátozzák.

hunyta alkalmából XII. Pius pápa Maglione bíboros-államtitkár útján táviratilag nyilvánította részvétét Raczkiewicznek, a lengyel közlársaság emigrációban élő elnökének.

A SZOVJET HIRSZOLGALAT SIKORSZKI HALÁLARÓL

ANKARA. (Europapress.) Sikorszki tábornok halálát Moszkvában csak másodrendű eseménynek tekintik. A moszkvai rádió éjjeli adásában néhány szavas híradásban emlékezett meg Sikorszki haláláról s a Tass szovjetorosz hírgy-nökség is szűkszavú tudósításban számolt be róla. Sem a szovjet rádió, sem a Tass ügynökség nem fűzött megjegyzéseket Sikorszki halálához.

HAZATÉRT A NEMETORSZÁGBAN JÁRT TÖRÖK KATONAI BIZOTTSÁG

Isztanbul. Az a török katonai bizottság, amely nemrég a Führer meghívására Németországban látogatásban volt, egy német kiilon repülőgéppel fedélzetén, amelyet a bizottság rendelkezésére bocsátottak, visszatért Törökországba.

„FÖLDRAJZILAG KIS ORSZÁG ÉLÉN IS TISZTELETTREMLÉLTŐ HELYET LEHET KIVIVNI A VILAG NAGYJAI KÖZÖTT”

Róma. Salazar portugál miniszterelnök kormányrajutásának 11-ik érfordulóját méltatva a Stefani iroda diplomáciai szerkesztője a többi között ezeket írja:

— Az olasz nép mely rokonszenvenvel tiszteli ez alkalommal a portugál kormányfőt ezel az európai és latin nagyságot, aki felelős helyén, ernyedetlen munkával biztos kézzel irányítja hazája sorsát s ugyanakkor sohasem feledkezik meg Európa, a kereszténység és a nyugati műveltség magasabb szempontjairól.

— Salazar egyénisége bizonyíték arra, hogy földrajzilag kis ország élén is tiszteltreméltó helyet lehet kivivni a világ nagyjai között, ha valaki a történelmi „nagyományokat a nép érdekeivel és az emberiség örök értékeivel össze tudja egyeztetni.

A Stefani szerkesztője a továbbiakban megállapítja, hogy Salazar előrelátó vezetése alatt és Carmona államelnök állandó támogatásával Portugália az emberiség és dráma korszakában, méltóságteljes, férfian magatartást tanúsító, fontos oszlopa let Európa épületének és lényeges eleme a európai újáépítés nagy művének.

BENES MOSZKVAI UTJÁT ELHALASZTJÁK

London. (Europapress.) Sikorszki tábornok halála miatt Benes tervezett moszkvai útját valószínűleg későbbi időpontra halasztják, — vélik londoni emigráns körökben. Ugyanezek a körök rámutatnak Benes legutóbbi nyilatkozatára is, melyben hangoztatta, hogy „a cseh emigráns kormány és a Szovjetunió között már nincsen semmiféle ellentét”.

a szerencsétlenséget kommunisták idézték elő. Ugyanekkor azonban Anglia lemondott arról, hogy Sikorszki halálát szerencsétlenségnek tulajdonítsa.

Eltekintve a „szerencsétlenség” titokzatos körülményeit, elegendő bizonyíték van Anglia bűnösségéhez s ha mégis vannak olyan hangok, amelyek London sajnálatát fejezik ki, akkor ez nem egyéb a kétszínűség legmagasabb fokánál — fejeződik be a berlini jelentés.

A PAPA RÉSZVÉTE SIKORSZKI HALÁLA ALKALMÁBÓL

Vatikánváros. Sikorszki tábornok lengyel emigráns kormányfő el-

Francia helyzetkép

Sok áradat hullámszik a francia nemzeti indulat völgyeiben. Tekintsük példaként, az afrikai, meg angliai francia zakarárokkal szemben, az a nemzetiséget, amelyet a kollaboracionisták, gyűtműködők etikettjével jelölnek meg. Távlatból az a benyomás, hogy gyazon tömörülésről van szó. Am közelebbről... adjuk át talán a szót a „Gringoire”-nek:

— Az együttműködők egységes elnevezése alatt a legkülönfélébb árnyalatú, egellentétebb célkitűzésű előfutárokat fogják össze. Vannak közöttük hitásos pacifisták és prédikátorok, akik nyek maradtak ugyan a demokráciához, de úgy vélik, hogy a Németországgal való megbékélés lenne az örök éke feltétele. Akadnak közöttük néprontói szökevények, ószabásu szocialisták, akik a szavak kétértelmű megfogalmazásával a német nemzeti szocializmusból merített kölcsönökkel próbálkoznak elvesztett ügyüket revalorizálni, mint vannak közöttük meggyőződéses antidemokraták is, akik azért álltak a kollaboráció szolgálatába, mert így emelték meghosszabbíthatni az országot a köztársaságtól, de akik szembenállnak egymással Franciaország jövőjéről rendszerének formáját illetően, vannak a tekintélyelv tartalma fölött s írkoznak az alapelvek körül.

A helyzetkép, amelyet a „Gringoire” yeténképen nyújt, fölöttébb tartózkodó s mérsékelt. Mert tud az elvi ellentételen, amelyeket a földulat és az értelem mindig megoldhat, vézes személyi ellenfél dülnek a berkekben s ezek nem kihatnak meg soha. Még a keleti fronton fűző francia légió két jelentősebb alakja, Doriot és Clémenti is párharcot vív egymással ama nagy kérdés eldöntésére, hogy melyikük a rangidős kollaboracionista, vajjon Doriot hagyta-e előbb a fűpél a kommunista pártot, vagy Clémenti fordított-e hamarabb hátát a mélyes francia hagyományosságnak? A alakot meg kirakottáblákat már millió meg millió raglaposka lepte meg, kövelevél, hogy ez meg ez, vagy az meg az kerüljön hatalomra.

Pétain marsall eredetileg ama plattformon gondolta kialakíthatónak a közelményt, hogy: suivez-moi, ne me désassez pas! Kovessetek s ne tegyetek ni rajtam! Ez az elvi alap hovatovább nyíltan eltorzult. Egyrészt két ellentétes félre bomlott a nemzeti állásfoglalás. Másrészt a két fél önmagában is somó önmarcangoló csoportból tevődik össze s ezek, viaskodásuk lázában, részben maguk mögött hagyták a tábornagyot. Hiszen mind a hány azt remélt, hogy majd kiül, Franciaországtól független események és erők hozzák meg a döntést bomlott viaskodásukban.

Igy született meg s hangzik mind erőljesebben a szabad, független, sajátos francia ügyvezetés jelszava. A vezérhanot maga az államfő adta meg. Franciaország údve nem jöhet kiülről, a mi kemükben van, az önök kezeiben van! — álltván legutóbbi beszédében Pétain. Az rdemesebb, hagyományyszerűbb közféralak azután ezt a gondolatot ismételték zímek nélkül, más-más megfogalmazásban. — Csak önmagunkra számíthatunk! — így André Chauveix, a Revue és Deux Mondes főszerkesztője. A esoa, amit várunk, tőlünk függ — írja éon Bailly, Franciaország, Franciaország egyedül! — ismétli mintegy rögesz-neképpen Charles Maurras.

A beavatott és illetékes közirók anekidején, Laval németországi látogalásával kapcsolatban egyöntetien hangulvolyozták, hogy „Franciaország ezáltal ivatalosan is elszánta magát arra, hogy iverve részét a kontinens közös terheitől és kockázataiból, aminek ellenében iverzi majd részét a közös előnyökből s.”

Igy azután meg lehet érteni, ha a bölsőbb szellemek a közvélemény szaggatottságát látván radtan néznek a jövő lé; sejtelméiket az esilapítja, hogy a ormány — a polgári légiónak meg a uganyos miliciának megszervezésével, készen látszik állani minden eshető

ISKOLÁINK SZINE ELŐTT

Bátogatás gazdanépünk iskolájában (I.)

Nagy József cikksorozata

HATODIK KÖZLEMÉNY

Ciumbrud-Combord július hó. Mint valami, a középkorból itt felejtett őrszem, áll feszes vigyázzban az ősi református műemlék-templom és kempli kanyargó Marost a mirislaumiriszlói szőlőhegyeket, a júliusi napban vele átellenben fénylő kollégiumi várost. de legfőképpen örököde tekint alá a falura és a fejedelmi gondoskodásnak a folyón is átnyúló legújabb gyermekére: a gazdasági iskolára. Mintha Isten katonájának lándzsája csillana meg a napban, úgy fénylik ide, a zöld minden változatában pompázó mezőre a tem-

Dr. Nagy Endre, romániai magyar gazdatudományunk nesztora,

a föld és népünk szerelmese, az iskola igazgatója. És ahogy beszélgetni kezünk, érzem, hogy egészen más lesz ez az írásom, mint a többi: az igazgató minden szava mintha a földhöz nőne ki, belegyökerezve ebbe az áldott marosmenti földbe és kinöve Isten ege alá, elem döbben, szívemre hull és el is szorítja a lelket és döbbenve látom, hogy azt a népet, amelyiknek eddig annyit szónokoltak és annyit ígértek, milyen nagyon kevésre tanították és hogy milyen keveset tud éppen abból, ami őt a földhöz köti és mennyit tudhatna, há ez az iskola nem 1935-ben, de sokkal régebben, sokkal, sokkal régebben nyílt volna meg. Csak az tudhatja, hogy Dr. kor megteremtette ezt az iskolát, aki Szász Pál mit tett a mi népünkért, amíg egyszer a Nagy Endre igazgató szeméin és szavain keresztül tanulja meg látni és tudni azt, amit ezek az idejéről gazda-

korszerűen felszerelt intézetünk

1935 év nyarán épült. A pompás épület azonnal hideg-meleg vizet, zuhanyos fürdőket, villanyvilágítást, kellő tanfelszerelést kapott. A kezdet sok nehézségnek legyőzéséhez anyaintézetünk, a kollégium és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület segítette hozzá, amelyeknek gondoskodása ma is állandó. A mai történeti idők az iskolát rövid fennállása óta is sok olyan feladat megoldására készítették, amelyek nehezen voltak leküzdhetőek. Tanáraink is gyakran vá-

önálló kigazdákat nevel.

Mást nem is vesz fel tanuló közé, csak olyanokat, akiknek szülei saját gazdasággal rendelkeznek. Intézetünk e célnak megfelelően többnyire gyakorlati és még a természettudományok közül is kiküszöbölte a részlet és tudományos buvárkodás tantárgyait; a vegytant, természettant, növénytant, állattant. Ezeket a gyakorlati tárgyak keretében és szükséglete szerint adja elő. Főcél faluvezetők nevelése egyházi és gazdasági téren. Megnemesítése a falusi ifjúság gondolkodásának magasabb életcélok szolgálatába állítása és anyagi jóléti megvalósítása. Az első egyházas, a másodikat gazdasági nevelésünk adja meg.

Amíg beszélgetés közben végigjártuk

itt sokat kell tanulni,

többet, mint bárki gondolná. A délelőtti órái a tanulásra szánvák, amikor 14 tantárgyból kell megszerezniük a szükséges ismereteket. Nagy dolog ez, ha figyelembe vesszük, hogy a tanulóik mindössze népi iskolai tanultsággal rendelkeznek. Tanulnak nemzeti tárgyakat, román és magyar nyelvet, számtant, földmértant és egészségtant. Földmértani órák rendszerint a szabadban vannak, és az ifjak minden egyszerű terü-

ségére.

— A miliciára hárulnak a fizikai feladatok, hiszen vele a fiatalság a politikai, polgári, társadalmi erkölcs kérdéseinek intézése pedig az elemedetebb légionistákra tartozik. A fiatalok sujtá-

plomtorony ezüstös fedele. Csend van, az aratók éneke az elkésett természet miatt még várat magára, de itt-ott már aranybahajló zöld a magasra szökkenő úrpa, és a buzakalászok is elnehezdedtek már, hogy talán egy hét mulva engedelmesen meghajolnak a kasza előtt, hogy engedelmese, halálos áldozatukból élet: kenyér legyen. Alig harminc perce jövök Aiud-Enyedről és lépéseim alatt már kong az új Maros-híd és már látom a napba épített új iskola homlokzatán a Fejedelem nevét, a hattysus cimert és már nyújtja is felém kezét.

fiuk magukkal visznek az ősi földre mint ez iskolában megtanult, elsajátított, vérré és létté váló gazdatudományt. Beszélgetésünk közben végigjártuk a vakáció szilenciumában hallgató termeket és most már igazán átadom a szót Dr. Nagy Endrénak, mondja elő, mit jelent ez az iskola, miért olyan kivételesen nagy a jelentősége.

— A Bethlen-kollégium gazdasági iskolája rövid múlttal rendelkezik. Története ott kezdődik, hogy 1934-ben megvásárolta a kollégium néhai br. Kemény Árpád ciumbudi-csombordi ingatlanait. A kollégium vezetői, így elsősorban dr. Szász Pál gondoskodtak, mindjárt a vásárlásnál egy gazdasági iskola alapítására gondoltak. A gondolat valóságos szivügyévé vált dr. Makkai Sándornak, aki püspöksége egész ideje alatt az egyházkerület egyik dédelgetett gyermekének tekintette ezt az iskolát. Minden tekintetben

toztak és Isten különös kegyelme kellett hozzá, hogy ennek ellenére kialakuljon az az egészséges, öntudatos szellem ifjúságunkban, mely ma is egyik legfőbb lendítő erőnk és büszkeségünk. Csupán két olyan tanárunk van — dr. Nagy Endre igazgató és Veress István kertésztanár, — akik kezdetől fogva iskolánkban működtek.

Az iskola saját gazdaságukban elhelyezkedni akaró ifjakat, vagyis

a termeket, a tavalyi tanrenden akad meg a szemem. Mit tanulnak a gazdafiúk? Miféle tárgy ez, amit a tanrend: üzemtan-nak nevez? — kérdezem.

— Fegyelmet, munkakészséget, a tudás megbecsülését tanulják elsősorban. A legtöbb mint teljesen járatlan, 15—17 éves ifju kerül ide. Addig alig látott a szülei házon kívül valamit. Itt ismeri meg először a közös hálótermeket, együttes étkezést, látja különböző vidékekről összeresereglett tanulóitársait. Az első hetekben botorkál, szédül a reaszakadó sokféle költéségtől, de egyre jobban belemelegszik és a karácsonyi szünetre hazatérő gyermek már az egész falu figyelmét magára vonja öntudatos megjelenésével. Bizony

letmérésben jártasságot szereznek. Az egészségtanban a legfőbb a járványok leküzdése és az első segélynyújtás. Az utóbbi gyakori bemutatások kísérik, és rajtuk a tapasztalatot a gyakorlatban is gondolnak, sebeket kötöznek a tanulók elméleti fejtegetések közben. Három fő gazdasági tárgyunk van: növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet. Mindenikből nemcsak a tanítási órákon kapnak oktatást, hanem a minden hét-

köznap délutánját lefoglaló, gyakorlati munkaórákban is, amikor szántanak, tragyat hordanak, kapálnak, állatok takarítanak és takarmányoznak, gyümölcsfákat metszenek, permeteznek szőlőt, gyümölcsöt oltanak stb. E gazdasági ismeretek összefoglalása az üzemtan. Ebben a gazdaság szervezése és kezelése mellett

szociális ismereteket

is szereznek. Megtanulják, hány állat eke, szekér, borona, kapálógep, mennyi munkás szükséges bizonyos nagyságú birtok kezeléséhez. Kiszámítják mennyi be kerül például egy liter tejnek, egy mázsa buzának, egy ökör, vagy lófogagnak előállításai költsége. Tanulnak természet- és kárbevisést. A szociális ismeretek közül fősúlyt a különböző birtokkategóriákon és munkanemekeken (napszám, szakmány, részes) van. A nagy-, közép- és kisbirtok előnyeinek és hátrányainak ismerete között természetesen a kisbirtok és törpebirtok kérdésével foglalkoznak a legtöbbet. Csak egyetlen példára utalok itt. A mai kisbirtokosról ezt tanulják: „Földtulajánlak négy feltétele van: 1. gazdasági szaktudás, 2. változatos termelés, 3. népes család, és 4. a szövetkezeti gondolat minél tökéletesebb megvalósítása”.

— Számtalan kézügyességre is neveljük az ifjakat. Csoportonként történő beosztás mellett a kereskemesterség egyszerűbb fogásait mind megtanulják erre a célra berendezett műhelyünkben. Az intézet cirokseprű és vesszőkosár-, valamint méhkaptár-szükségletét a tanulók készítik el és a deszkát leszámítva, a nyersanyagot is magunk természet-

Eljutunk az iskola muzeumához,

ahol a legkülönözőbb gabona- és gyöngy-növény-magvak sorakoznak üvegbe zárva. Valami csodálatos folyadékban „életnagyságú” almák, szöröztől, borsó-tól. És egyszerre elborzadok mintha valami inkvizíciós kamrában járnék mindenféle, kizsácolt, hasonló vas-karmok az asztalon. Szerencsére nem kell elárulnom, milyen tudatlan vagyok ezen a téren, mert az igazgató felvilágosít:

— Gazdasági felszerelésünk — műtárra az „inkvizíciós” eszközökre, évről-évre bővíül. Magánosok adományából is sok jó gazdasági gépnak van már, de tekintélyes mennyiségű szerzett eszköz számunkra a kollégium és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület is. Pompás új rostáló gépnak (trüriünk) nagy szolgálatot tesz nemcsak nekünk, hanem a község gazdáinak is. A vetőgépet, hengert, géplapát, a mi gazdaságunkban látta és szerette meg a vidék s ma már a község gazdáira is ellátta magát ezekkel. Van tejfőző gépnak és egy ugynevezett mindenes gépnak, amivel — kellő átszerelés után — porhanyitani, burgonyaitöltő fészkeket készíteni, vetni és különböző sorsvolságokra, többsorosan kapálni lehet. Ezek mellett nagyon jótékony hatást tett kigazdálkodásra a Wolf-féle gyorszerszámok elterjesztése. (Ezeket a gyorszerszámokat néztem én Guzman Domokos központi szerzemények!) Ezekkel népa és kertivetemények kapása alkalmával egy munkás 5—6-szor annyit végez mint a régimódi kapákkal! Tanulóink ilyen szerzeményeket jutalmul is kapnak az iskola, a kollégium, a Hangya és az E. M. G. E. adományából, s lelkes terjesztői e gyorszerszámoknak.

(Folytatjuk)

nak le öklükkel, az öregekkel pedig el látják a többi teendőket! — írja szintetikususan az „Action Française”.

Reméim kell azonban hogy az öreg légiók fejelemző ereje és a fiatalok ökle egyaránt tétlen marad majd, Fran-

ciaország, a testi és lelki nyomor szörnyű évei után, bizonyára megkapaszkodik a szakadék szélén a hallatlan humanizmusának egyensúlyozó erejével elkerüli azt a halálos zubanást, amelynek testvérharc a neve.

130 évvel ezelőtt születtek a számi ikrek

Az egész világon közmondások még a számi ikrek, de valószínűleg már csak nagyon kevesen emlékeznek életregényükre. A világszenzációszámba menő ikerpár, Eng és Csang, egy kínai apától és számi anyától 1813-ban Sziám-ban született. A két iker karvastagságú képződmény közvetítésével volt egymással összekötve, amely meglehetősen mozgásszabadságot hagyott nekik.

Az akkori számi kormány a fellépést keltő esetben rossz előjelet látott és a király csak akkor volt hajlandó előltni a „kényszerrendszabály”-tól, amikor az apa megígérte neki, hogy a „torzszülöték” sohasem jutnak a nyilvánosság elé. Ígéretének hosszú ideig eleget is tett, amikor azonban Phendingkang király meghalt, nem érezte már ígéretét kötelezőnek és egy amerikai mutatványos rábeszélésére beleegyezett abba, hogy ikerei jó pénzért mutogassák magukat. Az ikrek akkoriban 18 évesek voltak.

Amikor hosszú cirkuszi működés után visszatértek a magánéletbe, már mindketten dugdagad emberek voltak. Az északamerikai Carolina államban nagy dohány- és cukorültetvényeket vásároltak, egyúttal pedig meg is nősültek. A két iker és két nővér házasságából nem kevesebb, mint 18 féljeseen normális gyermek származott, azonban csak egy részük maradt életben.

Az egykori tudósítások szerint a házastársak nagyon boldogan éltek és az asszonyok csak egy időre váltak el férjüktől, amikor az ikrek körül túl nagyra hágott a szenzációhajhászás. A külörös pár boldog és megelégedett életének az amerikai polgárháború véget vetett, melynek zavarai között elvesztették vagyonukat, úgyhogy ötvenöt éves korukban kénytelenek voltak visszatérni a cirkuszhoz. A hányt-vetett életet Csang már nem bírta tovább és másra adta magát. Ennek az lett a következménye, hogy 61 éves korában gutaütést kapott és ezzel sokkal egészségesebb fivérért is az ágyhoz segezte. Ez az állapot azonban már nem tartott soká, mert Csang tüdőgyulladásban meghalt és nemsokára Eng is elpusztult.

Érdekes, hogy az orvosok megállapítása szerint a két testvért operatív úton könnyen és minden veszedelem nélkül el lehetett volna választani egymástól, az ikrek azonban már annyira hozzászoktak sorsukhoz, hogy a műtétről halani sem akartak.

— Uj vezértitkárok a földművelésügyi minisztériumban. (Bucuresti.) Radulovic és Calniceanu tanárokat a földművelésügyi minisztériumba vezértitkári rangban kinevezték.

— Július 10-ig jelentkezhetnek munkahelyükön a háborús munkára kötelezett egyetemi hallgatók, (Bucuresti.) A háborús munkára kötelezett egyetemi hallgatók közül többen — mint a Rador jelenti — a megszabott időpontban nem tudtak jelentkezni munkahelyükön. A minisztérium ezek részére végső határidőül július 10-ét jelölte meg. Ugyanekkor a minisztérium nyomatékosan felhívja a háborús munkára önként jelentkezett és hivatalból beirt egyetemi hallgatók figyelmét arra, hogy a kijelölt munkahelyről való távolmaradás szigorú büntetéssel jár.

— A müjég legmagasabb ára. Timisoara-Temesvár városa a következőképpen szabályozta a müjég legmagasabb árát. Legalább 24 kilogram súlyú jég-tömb, a különböző illetékek nélkül, a jéggyárban 80 lejbe kerül. Az ugyanolyan súlyú jég-tömb ára az illetékekkel együtt és a kiskereskedőhöz szállítva 81.10 lejbe kerül. A jég kilója házhoz szállítva 4 lejbe kerül.

Német kisasszonyt

5-éves gyermek mellé sürgősen keresek. - Címetek Reclamahez, Arad, Eminescu-u., 4. szám alá.

Július 10, szombat
R. kat.: Amália
Protestáns: Amáli
Ortodox: Leon

Napkelte: 4 ó 12 p
Napny.: 19 ó 58 p
Naposz.: 15 ó 46 p
Hold e. n. 17 ó 29 p

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brațianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Minden kereskedelmi és ipari alkalmazottnak és kisipari munkaadónak újrendszerű munka-könyvet kell beszereznie

Bucuresti. A hivatalos lap július 5-i 153. számában megjelent rendelettervény-nyel a munkaügyi minisztérium a kereskedelem és ipar valamennyi munkaterületén működő alkalmazottnak (munkásnak, tisztviselőnek, iparosnak, tanoncnak), továbbá kisipari munkaadónak, végül mindazoknak a személyeknek, akikről a szakikamarák létesítéséről intézkedő 1936 április 29-i törvény 151. szakasza és a munkabíraskodás megszervezéséről szóló 1933 február 15-i törvény 5. 6 és 7. szakasza említést tesz, kötelezővé teszi, hogy később meghatározandó időponttól ugynevezett munka-könyvet szerezzenek be.

A munka-könyv helyettesíti a jövőben a számkönyvet és nem számkönyvek eddigi munkakönyvét és a társadalombiztosítási intézetben való tagságot igazoló könyvecskét. A munkakönyv hat részre oszlik: az első rész a könyv tulajdonosának polgári állapotáról és katonai helyzetéről szóló adal-

tokat tartalmazza, a második részben tüntetik fel az illető személy szakmai képességét, illetve minőségét (nem szakmunkás, ipari munkás, tanonc, segéd, mester, tisztviselő stb.), valamint elméleti és gyakorlati tanulmányait, a harmadik részbe jegyzik be a szolgáltatásba való lépést, illetve onnan történő távoztást, a negyedik rész az egészségügyi adatokról szól, az ötödik részben tartják nyilván a társadalombiztosítási intézet tagságát igazoló bélyeget vagy pecsétet, végül a hatodik rész a munkaügyi minisztérium ellenőrző közegeinek észrevételi helyéül szolgál.

Munkakönyvet idegen alattvalók is kapnak, de könyveiket külön megjelöléssel látják el.

A rendelettervény életbeléptetésének s a szakmai képzésről, továbbá a társadalombiztosítási intézeti tagságot igazoló könyvecskéknek munkakönyvvel való becserelésének kezdetét és lezárását miniszteri rendelet állapítja meg.

— A román-szlovák kulturális egyezmény ratifikálása. (Pozsony.) Petrovici román nemzetművelési miniszter és Sivák szlovák közoktatásiügyi miniszter jelenlétében Pozsonyban megtörtént a román-szlovák kulturális egyezmény ratifikálása, — jelenti a Rador.

— Kereskedők fizessék be a befőzési cukor árát. Timisoara-Temesvár város közlelemzési szolgálata közli azokkal a kereskedőkkel, akik tíz kilónál több cukrot adnak el vevőiknek, hogy a befőzési céljaira kiutalt cukor árát fizessék be a cukorelosztó cégeknél, mert csak ennek megtörténte után kaphatják meg az árut.

— Adományok. A timisoarai-temesvári dr. Kakuk-csecsemőgondozó és gyermekotthon vezetősége köszönetet mond a következő adományokért: E. I. 2000 lej, H. S. fél vagon tüzifa.

Jeget házhoz szállítunk
Timisoara Telefon: 24-79

— Vendéglői árak Timisoara-Temesvárott. Timisoara-Temesvár város vezetősége 25. számú rendeletével szabályozta a vendéglői árakat. Eszerint a menü ára az első osztályú vendéglátó üzemben 120, másodosztályú vendéglőben 100, harmadosztályú vendéglőben 90 lej. Az egyes ételek ára a vendéglők különböző osztályú szerint: Hus-és zöldségleves 30, 25 és 20 lej, csorba 35, 30, 25 lej, marhahús mártással 80, 70, 60, szárnyas mártással 140, 120, 95, fozelék két tükörtojással 60, 50, 40, marhasült fozelékkel 80, 70, 60, sertéssült fozelékkel 90, 75, 65, borjuktány 85, 75, 70, sertéstokány 90, 50, 75, csirkepaprikás 150, 120, 100, savanyú tudd 80, 75, 70, két darab töltött paprika, vagy töltött káposzta két töltelékkel 80, 75, 70, szárnyasaprólék rizszel 130, 120, 100, tejfeles töltött tyukhus 150, 120, 110, karfiolos tyukhus görög módra 150, 120, 110, marhaserpenyős salátával 100, 90, 80 sertésserpenyős salátával 125, 100, 90, kacsavagy tyuksült 150, 130, 110, rostonsült 110, 105, 100, főtt létsza 40, 35, 30, sütemény (torta, palacsinta) 45, 40, 35, fekete vagy tejszáré, továbbá citromos tea 50, 40, 35, tea rummal 60, 50, 45 lej.

— A szikviz és a limonádé új ára. Timisoara-Temesvár városa a következő szikvizárakat állapította meg: Kis üveg szikviz (félliter) a kiskereskedő üzletbe szállítva 6 lej, ugyanennek a szikviznek az ára vendéglőben, üzletben, vagy bodegában 3 lej, jégbehítve 10 lej. A nagy üveg szikviz (egy liter) ára a kiskereskedőhöz szállítva 11, kiskereskedelmi forgalomban 13, jégbe hítve pedig 15 lej. A limonádé ára azonos a nagy üveg szikviz árával. Egy liter limonádé a kiskereskedelmi forgalomban 13 lej, jégbehítve 15 lej.

— Pályázat tanári, igazgatói, titkári és internátusi felügyelői állásokra. Az aundi-gyenyedi református Bethlen-kollégium előjárósága pályázatot hirdet az 1943-44. iskolai évvel a főgimnáziumhoz szükséges állásokra: a) 1 vallásban, 1 román főszaokas, 1 latin-görög, 1 francia-német (vagy francia, illetőleg német főszaokas), 1 meny-nyiségtan főszaokas, 1 természettan-meny-ségtan, 1 ének-zene és egy rajz-szépírási szaokas rendes tanári állásra. A tanárok jogait és kötelezségeit az állami és az egyházi szabályzatok és rendeletek írják elő. A rendes tanárok fizetése megállapodás szerint, a helyetes tanároké pedig az állami ideiglenes rendes tanárokéval azonos. Pályázhatnak elsősorban tanári képesítő vizsgálatot tett (okleveles) tanárok, másodosorban licenca vizsgával és pedagógiai szemináriumi végzettséggel rendelkező tanárok. A képesítő vizsgálat nélküliek csak mint helyetes tanárok nyerhetnek alkalmazást; b) Egy igazgatói tanári állásra. Pályázhatnak legalább középiskolai végzettségű olyan református férfiak vagy nők, akik a román nyelvet szóban és írásban teljesen bírják és író-gépen is jól tudnak írni. Előnyben részesül-nek a főiskolai végzettségű férfiak. Az állás 30 évre ideiglenesen töltetik be; ha az illető beválik, végleges alkalmazást nyer. A fizetés megállapodás szerint; c) 2 internátusi felügyelői állás. Pályázhatnak protestáns vallású abszolvált tanárjelöltek, teológusok, vagy más főiskolai végzettségű, nevelési munkára alkalmas férfiak. Javadalom: lakás, fűtés, világítás, a tanuló-kéval azonos élelemzés és pénzfizetés megállapodás szerint. Kötelezségüket a kollégium előjárósága állapítja meg. A hirdett összes állásokra a pályázati határidő július 22. A pályázni óhajtok a szükséges okmányokkal felszerelt kérésüket a fenti határidőig nyújtani be a főgimnázium igazgató-ságához. Szabó Mihály, igazgató.

— A terméseredmény bejelentése Timisoara-Temesvárott. Timisoara-Temesvár város vezetősége 28. számú rendeletében közli a gabonatermés és csép és bejelentésére vonatkozó általános intézkedéseket, amelyekről már beszámoltunk. A timisoarai-temesvári termelőknek július 12-től kezdve kell a termés eredményét bejelenteniük. A bejelentés a mehalai telekbírószágon működtetett bizottság előtt történik délelőtt 8 és 10 óra között. A 25 hektárnál nagyobb területtel rendelkező gazdák két példányban kiállított írásbeli nyilatkozatot adnak. Az érdekeltek egyidejűleg bejelentik azt is, hogy az egyes gabonafélék ből mennyire van szükségük vetőmag elhántartásuk céljaira. A cséplés ugyan csak a bizottság felügyelete alatt megy végbe.

— Nem nyílik meg az idén a nyári múzi. Timisoara-Temesvár városa az idén is meg akarta nyitni a mozgóképszínházak nyári helyiségeit. A vetítés nyomán keletkező fényt külön tetőzettel kellett volna elsőtétíteni. Mivel azonban kitűnt, hogy ez a megoldás túlnyugt költséggel jár, az idén nem fogják megnyitni a nyári mozit.

— Katonai könyvecskék láttaozása Tarnaveni-Dicsőszentmártonban. (Sajtud.) Tarnaveni-Dicsőszentmárton városban és Tarnava mica-Kisküküllő megye területén a katonai könyvecskék idei láttaozása július 10-én kezdődik és augusztus 31-ig tart. Jelentkezniük kell az összes odahaza tartózkodó tartalékos tiszteknek, altiszteknek és a legénységi állományba tartozó egyéneknek. Azoknak a tartalékos tiszteknek akik már elérték, vagy ebben az évben érik el korhatárt, nem kell jelentkezniük. Nem kell továbbá jelentkezni az 1915 évfolyambeli legénységi állományba tartozó népfelkötőknek, valamint azoknak akik a katonai szolgálat alól felmentést élveznek, vagy pedig jelenleg szabadságon odahaza tartózkodnak. A zsidóknak nem kell jelentkezni. A tarnaveni-dicsőszentmártoni 1916-1935 évfolyamok július 26-án, az 1936-1941 évfolyamok július 27-én, az üvegyári alkalmazottak július 28-án, a nitrogéngyári alkalmazottak július 29-én és a Mica-gyár alkalmazottai július 30-án jelentkeznek.

— Agonyította a villám. Timisoara-Temesvárott és környékén hatalmas nyári zivatar vonult végig. A zivatar a város közelében, Covaci-Temeskovács közsgé határában érte Janculovici Petru 33 éves ronati-rónáci lakost, aki anyjával együtt az aratásnál dolgozott. Janculovici a mezőn villámcsapás érte és a szerencsétlen ember nyomban meghalt.

— Mozik műsora. Július 9, péntek. Arad: Aro: „Az arany város” (Kristina Söderbaum, Paul Klinger), Corso: „Maccario, a cowboyok királya”, Forum: „Az első szerelem” (Vivi Gioi, Valentin Cortes, Leonardo Cortese), Urania: „A nápolyi szív” (Vera Bergmann, Armando Falconi). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Az arany város” (Kristina Söderbaum, Paul Klinger), Capitol: „Láthatatlan láncok” (Otto Wernicke, Karin Himbold, Alida Valli, Carlo Ninchi, Andrea Checchi), Corso: „A velenes hóhér” (Rossano, Paola Barbara), Thalia: „Derengés” (Ursula Grabley, Viktor Staal).

— Üveglési gyógyszerárak. Július 9, péntek. Arad: Bifta (Avram Iancu-tér 12), Janka (Regele Ferdinand 25). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Götz (Bratianu-tér), Gyárvaros: Maszallits (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Sarga (Porumbescu-u. 1), Józsefváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala: Chioreanu, — Fratelía-Ujkisoda: Panajoth, — Fieidorf: Szabdfalu: Eremici. — Július 10, szombat: Sibiu-Nagyszében: Wermescher.

Szövőmestert

nagy gyakorlattal bíró, 28 szövőszékhez (Schafmaschine, Revolver) azonnalra keresnek. Ajánlatokat Arad, Gh. Coşbuc-utca, 7. szám alá kérünk.

Uj legmagasabb és legalacsonyabb munkabér az élelmiszer-konzervgyárakban dolgozó munkások részére

Bucuresti. A hivatalos lap július 2-ji 151. számában megjelent rendelettel az országos ár-kormánybiztosság új legmagasabb és legalacsonyabb munkabért állapított meg az élelmiszer-konzervgyárakban dolgozó munkások részére.

A rendelet a zárt edényben forgalomba hozott főzelék-, gyümölcs-, hal- és húskonzervet készítő gyárak munkásait minősítetlen munkások, ipari munkások és szakmunkások csoportjába sorozza. A minősítetlen munkások 14 és 18 lej között legkevesebb 22 lej és legfeljebb 30 lej óraberet kaphnak; az e között az évek között lévő munkásteányok bére 18 lej, illetve 25 lej óránként. A 18. évüket betöltött minősítetlen munkások órabére 30 lej és 40 lej, a munkásnők 24 lej és 30 lej között váltakozhatnak.

Az ipari munkások csoportjában a férfiak bére 42 lej, illetve 60 lej, a nők 32 lej, illetve 45 lej.

A szakmunkások, akik csak férfiak lehetnek, a legalacsonyabb órabére 50 lej, a legmagasabb 75 lej.

A szakmányaiban dolgozó munkások — férfiak és nők — bére 25 százalékkal magasabb a most rögzített bérek összegénél.

A megállapított bérek az első osztályba sorozott helységekre vonatkoznak. A második osztályba kerülő helységeknél az összeg 8 százalékkal, a harmadik osztályba kerülőknél 12 százalékkal, és a negyedik osztálybeliekénél 20 százalékkal alacsonyabb. (A Déli Hírlap április 10-i számában közölte az erdélyi és bánáji helységeknél munkabérek szempontjából való beosztását).

Azok a gyárak, amelyek munkásaiknak természetbeni lakást, fűtést és világítást nyújtanak az illető munkás tisztább béréből legfeljebb 20 százalékot vonhatnak le ilyen címen.

A rendelet a többi munkabér-szabályozó rendelkezéshez hasonlóan a munkaadót arra kötelezi, hogy minden munkásának, akinek 14 éven alóli gyermeke van, 500 lej fizessen havonta gyermekpótlék címen. Ha a gyermek iskolába jár, az összeg kiutalása a betöltött 15. életévig kötelező.

A rendelet, amely visszamenő hatályú június 15-én lépett életbe, a munkások szerzett jogait nem érinti.

Pályázati hirdetés. Az erdélyi római katolikus püspökség által fenntartott iermuti-radnóti téli gazdasági iskolának megüresedett mezőgazdasági szaktanári állásra az iskola igazgatósága pályázatot hirdet. Pályázhatnak olyan gazdasági akadémiai végzettséggel rendelkező egyének, akik oklevelüket belföldi akadémián szerezték be vagy a külföldön szerzett szabályszerűen honosították. Fizetés az állami tanárokéval egyenlő. Nyugdíjasok és római katolikus vallásuk előnyben részesülnek. Kinevezett tanár az iskola mellett működő internátus konyhájánál a gazdasági részére megállapított árértékes ellátást kaphatnak. Pályázati határidő 1943 augusztus 15. Mellékelendő okmányok: 1) Állami és egyházi születési bizonyítvány. 2) Allamipolgársági bizonyítvány. 3) Képesítési és eddigi működési igazoló iratok. 4) Katonai szolgálatot igazoló irat. 5) Nős embereknél házassági bizonyítvány. Az iskola igazgatósága.

Kérelem. A dr. Kakuk-csecsemő-gondozó és gyermekotthon vezetője kérelemmel fordul jóakaróhoz. Két összecukható ágyra van szüksége. Ha valaki ilyet nélkülözni tudna és azt az intézetnek juttatná, testvéri jócslekedetet gyakorolna.

Belefulladt a Begába. Tegnap a Bega vizéből kifogták Mayer József gyárvárosi szobafestő holttestét. A halál körülményeit még nem tisztázták.

Benzinrobbanás a ruhatisztítónál. Clici Mária 36 éves tímişorai-temesvári lakosnő Marghiloman-utcai lakásán benzinnel ruhát tisztított. Munka közben hirtelen felrobbant a benzinnel. Clici Mária egész testén súlyos égési sérülést szenvedett. A mentők kórházba szállították.

Náci bácsi bora

Írta: JANKA SANDOR

Műszaki főtanácsos volt az én kedves Náci bátyám és híres-nevezetes volt puritán becsületességéről, hozzáférhetlenségéről. Nagy tiszteletnek örvendett az egész vármegyében s akinek pontos, megbízható munkára volt szüksége, az rendszeren őt kereste fel. Vítás kérdések eldöntésénél a bíróság mindenkor szívesen alkalmazta mérnök-szakértőként. Náci bácsi mindig hivatalos, komoly arccal jelent meg a nyilvánosság előtt s csak kevesen tudták róla, hogy a jó tréfának sohasem volt előirtója. Sőt, — ha csak tehette — szívesen nyújtott segédkezet egy-egy szellemes tréfa véghezviteléhez.

Egy este, mikor hazaérkezett, a felesége azzal fogadta:

— Valami Kovács kereste magát.
— Kovács? Micsoda Kovács? — kérdezte Náci bácsi.

— En nem tudom, mert nem mondtát semmit, csak egy tíz literes üvegben bort hozott magának s itt hagyta ezt a levelet.

Náci bácsi kíváncsian bontotta fel a borítékot, melyben nem volt ezev egy cédulánál, a cédulán a bort küldő neve, de ez is elég volt arra, hogy Náci bácsit a végtelenségig felizgassa.

— No, hát ez mégis csak szemtelenség! Hát mit gondolt rólam ez a Kovács? Azt hiszi, hogy engem meg lehet vesztegetni? No, majd megtanítom becsületre!

— Mi az, Náci kám, — kíváncsiskodott a felesége, mi borsolta fel ennyire?

— Képzeld csak! Holnap bírósági szakértő leszek egy perben s az egyik peres fél, ez a Kovács. És most idehoz a nyakamra tíz liter bort. Fel meri tételni rólam, hogy engem ajándékokkal befolyásolni lehet. Hát nem felháborító ez? No, majd megtanítom móresre! Hol az a bor?

— Levitettem a pincébe.

— Adjátok ide a pincekulcsot, — harsogta Náci bácsi nagy böszén s haragos morzgasok kíséretében vonult le a pincébe, ahol meg is találta a nagy, vesszővel befőtt borsorkorsót. Elhatározta, hogy olyan módon fogja az ajándékot visszautasítani, hogy abból ne csak Kovács, de mindenki tudja meg, hogy ő nem lehet lekenyerézni.

Nem tudni, hogy a pince hüvössége, vagy a hordókból kiáradó bekiütő aroma hűtötte-e le a Náci bácsi haragos kedvét, az azonban tény, hogy mire a pincébe ért, már korántsem volt olyan emberevő kedvében, mint amikor leindult, sőt, — amikor a fonott korsót meglátta, — nagy kedvet érzett magában arra, hogy a tartalmát megízlelje.

Egy darabig csak nézett a korsóra, majd meremelte... meglöngögtette... visszatette, azután nekijöködött a lépcsőnek s nemsokára egy borospházzal tért vissza. Amikor kihuzta a korsó dugóját, orrába csapott az a jellegzetes

szag, amellyel csak a legfinomabb borsok dicsékedhetik. Töltött magának s miután a gyertya világánál elgyönyörködött a bor tiszta arany színében, kíváncsian vette szája alá az első kortyot. Szakértő módon megszücsölgette, megcsámcsogta a bort, majd újból kortyintott és elégedetten csóválta meg a fejét.

Ismét kortyintott s a pince sötétjében, az egy szál gyertya világa mellett, elöprengett azon, hogy ilyen jó bor is lehet a világon. Csak már ne az a Kovács hozta volna! Vagy, ha már hozta, hát ne hozta volna ingyen. Hiszen szívesen kifizetné az árát, de hát hogy tárgyaljon vele a dolgról?

Hosszu ideig ógott-mógott így magában, míg végre egy gondolat töltötte eszébe. Elmosolyodott s felballagott a konyhába, ahol kiadta a rendelkezést a szakácsnőnek, hogy tíz üveget mossanak ki tisztára, vigyék le a pincébe és hagyják ott. Maga pedig leült a vacsora-hoz, mintha mi sem történt volna. Vacsora után Náci bátyánk nyugodtan végigolvasa az újságnak még az apró hirdetéseit is, megvárta, míg mindenki lefeküdt a házban, akkor azután lelopózkodott a pincébe, a finom bort átöntögte az elkészített üvegekbe, a fonott korsót megtöltötte saját termései savanyú borával, azután a legnagyobb lelkiismerettel lefeküdt.

Másnap Náci bácsi egy kis késéssel érkezett a tárgyalás színhelyére. A járásbíró, a jegyzőkönyvvezető, az ügyvédek, tanúk, meg a felek mérnökei már vártak rá, mikor kocsijával odarobogott. A megjelentek éppen egy határkő mellett csoportosultak, mert ez volt a mérnök fixpont, ahonnan a mérésnek ki kellett indulni. Náci bácsi lekaszárolódott a kocsijáról, üdvözölte a megjelent urakat s azután egyenesen belevágott a dologba:

— Melyikük az a Kovács?

— Én vagyok, — jelentkezett szorongva az egyik jelenlévő.

— No, hát tanulja meg, hogy a szakértőkre nézve éppen olyan lealázó és sértő dolog az, ha ajándékot küldenek neki, mintha magának a bíró urnak küldött volna ajándékot, — azzal odalépett a kocsijárához, a kocsis térde közelébe emelte a fonott korsót s úgy vágta a határkőhöz, hogy az azonnal szerteszét recsent s tartalma habosban futott szét a barázdák között, borszaggal töltve meg az egész környéket. Ugyan nagy szakértőnek kellett volna lenni annak, aki a föld repedésein eltűnő borról megtudta volna állapítani, hogy nem a finom ajándék-bor folyt el, hanem a Náci bácsi bora.

Kovács büntudattaljes ábrázattal, szótlanul meredt Náci bácsira, aki fölényesen arccal nyugtázta a többi ur tiszteletteljes, hangtalan elismerését, melyet puritán eljárása váltott ki.

let közvetítése. 11.30 Egyházi krónika. 13 Szerelmi dalok. 13.30 Hírek. 19.15 Könnyű zene.

BUDAPEST I. 8 Zene. 8.30 Hírek. 9 Unitárius istentisztelet. 10 Református istentisztelet. 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.55 Operazenekar. 13.45 Hírek. 14 Hanglemezek. 15 Népzongorás előadás. 15.45 Népdalok. 16.30 Hírek magyarul, németül, románul, szlovákul, ruszinul. 17 Népszerű muzsika. 17.25 Hanglemezek. 18.10 Táncgyűttes. 18.50 Hírek. 19 Előadás. 19.10 Zongora. 19.30 Csevegés. 19.55 A két Duna mentén. 21.10 Hanglemezek a vasárnapi sportjáról. 21.25 Hanglemezek. 21.40 Hírek, sportközlemények. 22.15 Hanglemezek. 23.45 Hírek.

Rádió

JULIUS 11, VASÁRNAP

BUCURESTI. 8.55 Hírek, reggeli hangverseny. 9.50 Istentisztelet közvetítése a pátriárkiai székesegyházból. 12.45 Gazdasági, kulturális és egyéb hírek. 13 Szórakoztató zene. 13.45 Közlemények. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny sebesültek részére. 15.30 Katonák üzennek. 16 A falu órája. 17 Műsor munkások számára: ének, zene, előadás. 18 Rádióelőfizetők kívánsághangversenye. 18.30 Emlékezés St. O. Iosif költőre. 19.45 Hírek. 20 Zenekar. 20.45 Háborús krónika. 21 Rádiózenekar. 22 Hírek, sportesemények. 22.20 Szórakoztató zene. **RADIO MOLDOVA.** 9.30 koncert

PAPAI ALDÁS BOLIVIA ÁLLAM-ELNÖKEINEK. (Vatikánváros). *Bolivia államelnöke táviratban köszöntötte meg XII. Pius pápának, hogy a boliviai fővárost érseki székhellyé emelte. A pápa válaszában táviratban áldását küldte Bolivia államelnökének.*

A SOKGYERMEKES CSALÁD-ANYAK MEGBECSÜLÉSE. (Szófia.) Bulgáriában elhatározták, hogy a sokgyermekes családanyákat gyermekeik száma szerint arany, ezüst vagy bronzjelvényekkel tüntetik ki. A sokgyermekes családanyát a vasúton kedvezményesen vagy ingyen utazhatnak ezenkívül a közellátás terén is számos előnyt élveznek. Olyan helyeken, ahol az emberek bevásárlás, vagy hivatalos ügyeik elintézése végett tömegesen várakoznak, a jelvényekkel ellátott sokgyermekes családanyákat előre kell bocsátani.

BEMUTATTÁK MUSSOLININEK A LATIN NYELV NAGY SZÓTÁRÁT. (Róma). *Mackensen római német nagykövét átadta Mussolini olasz miniszterelnöknek a latin nyelv nagy szótárának (Thesaurus Linguae Latinae) új kötetét, melyet a legkiválóbb német tudósok, olasz tudósok közreműködésével állítottak össze. (Stefani).*

A KÖZLEKEDÉSI KORLATOZÁSOK ENYHÍTÉSE BELGRÁDBAN. (Belgrád). A német megszálló hatóságok elrendelték, hogy ezután Belgrádban a közlekedési idő egy órával hamarabb kezdődjék. Reggel öt óra helyett már négy órakor szabad a közlekedés és este tíz óráig tart.

X. PIUS SZENTÉAVATÁSA. (Vatikánváros). *A szentéavatási ügyekkel foglalkozó kongregáció összeült, hogy első ízben tárgyalja X. Pius pápa szentéavatásának ügyét.*

KOMMUNISTA ÖSSZEESKÜVÉS MACEDÓNIABAN. (Szófia). A bolgár rendőrség Macedónia fővárosában, Skopjében nagy kommunista összeesküvést leplezett le, melynek vidéken is titkos ügynökei működtek. Skopjében és Macedónia más városában több le tartóztatás történt. (Europapress).

KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK. (Stockholm). *A svéd fővárosban finn kereskedelmi küldöttség érkezett, hogy a svéd kereskedelmi miniszterium megbízottával és a kereskedelmi érdekképviseletek vezetőivel tárgyalásokat folytasson.*

ISZTANBULNAK 872 EZER LAKOSA VAN. (Isztanbul). A legutóbb megjelent népszámlálás adatai szerint Isztanbul lakosságának száma 872.000 főre emelkedett.

KOMMUNISTÁK KIVÉGZÉSE HORVÁTORSZÁGBAN. (Zágráb). *Ez év május 13-án az egyik vasúti vonalon robbanás történt, amelynek ő halottja volt. A vizsgálat megállapítása szerint a robbanás kommunista merénylők műve volt. Miután a tetteseket nem sikerült elfogni, most 50 kommunistát, akiket a rendőrség jelölt ki, a merénylet színhelyén agyonlőttek.*

FOKOZÓDÓ SZOVJET ELLENŐRZÉS IRÁNBAN. (Teherán). Irán azon vidékeire, ahol most szovjet csapatok vannak, sok szovjet tisztviselő érkezett az utóbbi napokban. A közigazgatást is szovjet kezek irányítják. A rendőri felügyelet teljesen szovjet katonai vezetése alá került. (Stefani).

Apróhirdetések

HATSCHER-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő: 16-95. Házajánlatok. Összegek ezekben. — 16.000: főtéri jövedelmű üzletes sarokbérház, külön raktárral. — 8500: korszerű bérvilla, főtűn, villanegyedben. — 7000: üzi, 50-lakásos bérház. — 5000: belv. üzi. sarokház 1 nagy-, több kislakás. — 4000: hatlakásos, nagykertes, üzletvezetőszéknél. — 3500: magánház (béköl-tözhető) közép-nagy lakással, elő-, fürdőszoba és passage, csempés mellékhelyiség, terraszok. — 3000: belvárosi bérház-rész. — 2500: megállóulaj u. 3-szobás, teljes kényelmű villa. — 1900: vasútnál üzi. sarokház 9 bérleménnyel. — 1250: aradul-noui 2-lakásos, nagykertű. — 1150: belv. üzletes sarokház, pince, beépíthető homlokzat, több-lakásos. — 650: szerb templomnál négy-lakásos. (546)

HAASZ ügynökségi irodáját Arad, Dr. Petran-utca 3 szám alá helyezte (Földes gyógyszerértékesítő). Tovább foglalkozunk házak, földek és lakások közvetítésével. Távbeszélő: 22-24. (761)

GYERMEKTELEN házaspár hálószobát megőrzésért kölcsön venne. Ajánlatokat „500 lej” jellegre Reclama-hoz. Arad, Eminescu-u. 4. (686)

TELEFUNKEN 4 plusz 1, korszerű super-rádió eladó. Megtekinthető d. u. 2-8 között, Arad. Gen. Coanda-utca 33. (687)

GYÖNYÖRŰ perzsaszőnyegek eladó. Megtekinthetők 1-3-ig, Arad, Eminescu-utca 35, emelet, 12. ajtó. (688)

MEGBIZHATÓ kufutófiút felfogad az „Aurora” atelier pentru bobinar cég. Arad, Regele Ferdinand-körút 55. (689)

NYUGDJIJAST ellátásra vállalkék. Cim Reclama-nál. Arad, Eminescu-u. 4. (673)

2-3-4-SZOBÁS fürdőszobás lakást keresek. Közvetítők nélkül. Cim: szivességből Atlantica-kávüzletben, Arad. (674)

ARO-KERT Arad Telefon 24 45

Ma!

A filmek filmje, a csodák csodája

AZ ARANY VÁROS

az egyetlen színes filmcsoda.

Előadások 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt matiné 30 lejes helyárakkal

SZAKÁCSNÓT felfogadok. Naegel-étterem, Arad, Vulturul Alb, Eminescu-u. 1. (675)

FIATAL, magános s-állodai szobaaszonyt azonnali belépésre felfogadunk. Hotel Zorile, Timca, Bihor-megye. Távbeszélő: 6. (676)

SZOBALÉÁNYT felfogadok. Arad, Take Ionescu-u. 1, szám, Robitsek-né. (677)

Női fodrászhoz kifogástalan munkást havi 7000-8000 lej fizetéssel azonnal alkalmazok. „Podgoria”-fodrászat, Arad, Regele Ferdinand-körút 60. (678)

TÉGLA eladó. Arad, Cogalniceanu-utca 52. (697)

ASZTALOS-szereket és gépmunkásokat alkalmazok. Csiszter József, Arad, Bihorulul-ut 24. (698)

CORSO-mozi, Arad

tel. 23 64. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma!

Macario a cow-boyok királya
izgalmas cow-boy kalandok

Macario a cow-boyok királya
soha nem látott mutatványok

Macario a cow-boyok királya
fajrengető kacagás.

3 órakor 45 lejes helyárakkal.

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95

A VELENCEI HÓHÉR
A vesztőhely izgalma A szerelem forrósága

SZUPER-RADIO 1 plusz 2 eladó. Charles F., Arad, General Cernat-tér 5. (699)

REKAMÉ-váz, előszoba-butor, tálalókocsi, klub-butorzat, Rosenthal-féle étkezőkészlet eladó. Comisio-üzlet, Arad, Dacia-kávészék mellett. (700)

50-EVEN felüli mindenek kifogástalan szakácsnót alkalmazok egész napra, jó fizetéssel, esetleg lakással. Jelentkezés délelőtt 11-ig. Arad, Regina Maria-körút 13, második emelet. (701)

TAKAREKTÜZHÉLY, jókarban lévő eladó. Arad, Regele Ferdinand-körút 63-65 szám, 2. ajtó. Erejan. (702)

2-AJTÓS jég szekrény 6000 lej, zongoraszék, hegedűk, fehér ágyterítő kettős ágyra eladó. Szoba butorral vagy a nélkül kiadó. Arad, Trib. Axente-u. 35. sz., 4. ajtó, d. u. 3-6-ig. (703)

ÜGYES lakatost állandó munkára alkalmazok. Cim Reclama-ról, Arad, Eminescu-u. 4. (704)

GYERMEK-SPORTKOCSI eladó. Arad, Marasesti-u. 55, hátul az udvarban. (705)

FORUM-MOZI. ARAD Távbeszélő 2-10 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma! A szerelem, tiataság és jókedv filmje

AZ ELSŐ SZERELEM...

Vivi Gioi - Valentino Cortes - Leonardo Cortese. ONC H. radó - Ura

5 HL-nél kisebb, használt BOROSHORDÓT vennék és 50 literesnél nagyobb üvegeket. Arad, Dr. Mihai Veleiu-utca 3. Ugyanott kis vaskapu eladó. (708)

JÖMEGJELENESEŰ fut tanulónak alkalmaz Ritt irógép-műszerész, Arad, Regina Maria-körút 18. (694)

LADA minden mennyiségben eladó. Apponyi & Co., Arad. (695)

KERJÜK mindazokat, akik tűzfával való ellátásukért telepünkön iratkoztak be, hozzák el a családftó régi könyvecskéjét, valamint a családban lévő valamennyi új élelmészeti könyvecskét az alakiságok megejtése végett. Ghizella Miklós fátelpe, Arad, General Cernat-tér 19, Adalbert Weiszberger fátelpe, Arad, Cuza Voda-utca 1 szám. (696)

ARADRA kereskedelmi helyi ügynökséget és képviselést elvállalok. L. Berariu, Arad, Goldis-utca 9. (699)

VILLANY-gramofon erősítővel, korszerű szekrényben, művész- és tánclemezekkel eladó. Arad, Eminescu-u. 5. Hátul az udvarban. (682)

URANIA ujdonság-filmszínház, Arad Tel: 12-32

Ma és minden nap: 3, 5, 7, 9 Hirdető! Következik

Egy csodás szerelem meséje, Vera Bergmann, Armando Falconi

A NAPOLYI SZIV

Pat és Fauceon „Kisrétet a kastélyban” Következik!

ELADÓ „Förster 3” zongora. Arad, Cloasca-utca 8 szám alatt. Ugyanott klub-börbutorzat is. (683)

FŐZNI TUDÓ idős bejárónőt azonnal alkalmazok. Arad, Penes Curcanal-u. 16. (684)

HIZLALÁSRA alkalmas nagy disznó-ól eladó. Arad, Cornel Popescu-utca 25. (685)

VENNEK kis fedőserépet kisebb mennyiségben. Arad, Eminescu-utca 5. (689)

EGY HÓNAPOS gyermekemet teljes ellátásra adnám. Timișoara IV., Gelu-u. 21. (5238)

RENDES, megbízható és főzéshez értő mindent-s azonnal alkalmazok. Timișoara II ad rud-u. 6. Apolló-mozi mellett. (4231)

GYERMEKKOCSI, korszerű, világos, fehér gumikkal, valamint kifogástalan állapotban lévő sportkocsi eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. (4204)

MAGANOS HAZASPAR házmasternek felvétetik. Jelentkezni lehet délelőtt 10-12 óra között. Timișoara, II., Stefan cel Mare utca 49 szám alatt.

IZLETES házi koszt kapható. Ugyanott harisnyastoppolást is vállalok. Timișoara I., Bogdanestiilor-ut 11. (4986)

MINDENES cselédeányt keres négytagu urcsalád, jó fizetéssel, azonnal. Timișoara III., Carpata-u. 9. (6-os villamos mentén, a vágóhídi-megállónál). (5285)

KOCSIST (idősebbet) felfogadnak azonnal. Cim: Salvarea, Önk. Mentőtársulat, Timișoara. (5286)

BORBÉLYSEGEDET keresek. Teljes ellátást, jó fizetést kap. Mellékkeresete is lesz. Jó munkakerők előnyben részesülnek. Cim: Ifj. Kőrösi Kálmán, fodrász. Turda, Mihai Viteazul-u. 53. (4220)

KORSZERŰ, nagyon szép sportkocsi és Triakorekord-kötőgép eladó. Használatára megtanítjuk és munkával állandóan ellátjuk. Timișoara IV., Pop de Basesti-u. 25. (5029)

ÜGYES molnársegéde azonnali belépésre felfogadnak. Cim: Urseni malom. (5015)

MINDENES konyhaleányt vagy aszonyt felfogadok azonnal vagy július 15-re. Cim: Hayas-étterem, Timișoara IV., Bratianu-utca 39. (5051)

KÖTŐGÉP sürgősen eladó, 6/40-7/30, 8/30, 9/20, Timișoara IV., Fröbl-u. 63. (5050)

KIFOGÁSTALAN szakácsnőt felfogadnak magánháza. Jelentkezni Timișoaran, a Park-szanatóriumban. (5049)

ELTARTANÁNK öregembert vagy aszonyt házért. Ajánlatokat „Meggyezés” jellegre a timișoarai kiadóhivatalba kérünk. (5048)

SZAKKÉPZETT fogtechnikust keresnek Caransebes-re. Cim: dr. Ratiu. (5047)

50-EVES, jól főző, németül tudó mindenest vagy bejárónőt azonal felfogadnak. Timișoara III., Tudor Vladimirescu-sor 12, 1. ajtó. (5046)

ELADÓ elsőrendű, korszerű hálószoba a készítőnél. Timișoara IV., Cameliei-u. 30. (5045)

FÜGGÖNYT, két ablakra való, grenadinból vagy csipkéből készültet és befűttes üvegeket veszek. Timișoara, távbeszélő: 27-52. (5066)

LEGFINOMABB, házilag készített ebéd kapható úri háza-ban, vagy házon kívül. Felvilágosítást Deutschné nyujt Timișoaran, 27-52 távbeszélő szám alatt. (5967)

49-ÉVES, szorgalmas, keresztény tisztviselő elhelyezkednék azonnal. Ajánlatokat „Szerény” jellegre a timișoarai kiadóhivatalba kér. (5064)

KORSZERŰ, diófurniros hálószoba olcsón kapható. Megtekinthető d. e. 10-4-ig. Timișoara II., E. Teodoriu-u. 12. (5062)

SÖTET és világos hálószobák, ebédők, egyes ágyak, szekrények, kerevetek olcsón kaphatók a Tessler-féle butorüzletben. Timișoara II., Negruzzi-u. a csirke-piacnál. (5061)

Pályázat tanítói állásra

A Iermata neagra-feketegyarmati református orgonista kántortanítói állásra pályázatot hirdet a presbitérium. Javadalom 13 kat. hold szántóföld, 15 hl. buza az egyháztól, 12 hl. árpa a szüléktől, 12.000 lej készpénz, 4 legelőjog haszonélvezete, új, korszerű lakás, tágas kerttel. Esetleg mindezek helyett készpénz, megegyezés szerint. Köteleesség III-VII. vegyes osztály vezetése románul jól tudó, okleveles férfiak vagy nők pályázhatnak. Kérvények e hirdetés megjelenésétől számított 2 hét alatt a következő címre küldendők: Oficiul Parohial Reformat Iermata-Neagra, p. u. Zerind, jud. Arad. Presbiterium.

JÓ MINDENEST keresek azonnal. Cim: Timișoara III., Domnita Balasa-u. 9. (5070)

KORSZERŰ, egyszobás lakásomba komoly urihölgyet lakótársrónék fogadnék. Egész nap nem vagyok otthon. Cim a timișoarai kiadóhivatalban. (5063)

ELADÓ 2-pár barna, új, 44 1/2-es férficipő, Timișoara II., Traian-tér 2, II. em., 6. (5060)

MEGBIZHATÓ, hadi szolgálat alól mentes boltiszolgát azonnali belépésre felfogad. „Linoleum”-cég, Timișoara IV., Küttl-tér. (5057)

6-DARAB vadonatúj, elsőrendű frottirtörölköző, nagy, horgolt, legjobb D. M. C. anyagból készült terítő, ebédlő-asztalra való, továbbá kerek, szintén a legjobb anyagból készült makramé-terítő eladó. Timișoara IV., Ion Ghica-u. 13, 4. ajtó. Megtekinthetők d. e. 12-ig. (5056)

INAST mechanikus szakmára felfogad A. Winkle. Timișoara I., P. Chinezul-u. 6. (5054)

MUNKÁSNÓT keresnek, ki már gépen dolgozott. Cim: A. Winkle, Atelier Mecanic Timișoara I., P. Chinezul-u. 6. (5055)

VARRÓGÉP, jó állapotban lévő, jutányo-san eladó. Timișoara III., Feldioara-u. 10, I. em. Nagy. (5053)

PHILODENDRON, 1 1/2 méter magas, eladó. Hollschwandner, Timișoara IV., Friedl-u. 20. (5052)

BEJARONÓT felfogadnak 15-re. Jelentkezni Ardeleanu & Co.-nál Timișoara II., Marsal Joffre-u. 13. (4985)

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt keresnek, Cim: Mixich-falatozó, Timișoara IV., Bratianu-u. 47. (5074)

ÜZLETI SZOLGÁT azonnali belépésre felfogadnak. Cim: Frint & Junghans. Timișoara IV., Berthelot-körút 8. (5073)

CHANEL-készítmények a Szekeres-féle il-latszertárban kaphatók. Timișoara IV., Carol-körút 6. Távbeszélő 46-25. (5071)

ÁGYTAKARÓ-készlet, szövetből; gyermek részére való, pehelyből készült dunyha. kifogástalan állapotban lévő, eladó. Megtekinthetők csak délután. Timișoara IV., Cameliei-u. 5, 5. ajtó. (5068)

KERESZTENY család keres a Mária-szobor közelében egy 2-szobás lakást. Timișoara, távbeszélő: 46-25. (5072)

KIFOGÁSTALAN bejáró szakácsnő elhelyezkednék július 15-re. Esetleg ott is laknék. Timișoara II., Ovidiu-u. 17. (5044)

IRATTASKA, új, finom anyagból készült képek női ruhák eladó. Timișoara III., Mihai Viteazul-körút 15, legfelső csengő. (5042)

ELADÓ gyermekágy betéttel, kis leány részére való ruhák, kötények (7-évesig), gyermekcipők. Timișoara IV., Vacarescu-u. 21, 9. ajtó. (5041)

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba kiadó vidéki urnak is. Timișoara II., Negruzzi-u. 13, 3. ajtó. (5040)

JÉGSZEKRÉNY, 1-ajtós, nagyon jó állapotban lévő, eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 37, Weisz. (5039)

ELADÓ Hanomag W. D. traktor 28/32 HP, kifogástalan állapotban lévő. Cim: Merkovics Géza, Timișoara IV., Fröbl-u. 46. (5037)